

Prima instanță: Judecătoria Căușeni
Judecător: T. Avasiloaie
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: D. Manole, S. Arnăut, E. Fistican

Dosarul nr. 2ra-1194/15

Î N C H E I E R E

28 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală, Ion Druță

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursurilor declarate de către:

-Scoarță Ruslan;

-avocatul Bucicov Sergiu în interesele Scoarță Ruslan și Scoarța Nadejda,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Scoarță Ruslan și Scoarța Nadejda către Usataia Agafia, notarul public Cramarenco Valentina, Primarul comunei Pervomaisc raionul Căușeni, Inspectoratul Fiscal de Stat Căușeni, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Căinări filiala ÎS „Cadastru”, cu privire la prelungirea termenului pentru acceptarea succesiunii de către Scoarță Ruslan și Scoarța Nadejda asupra averii tatălui decedat Scoarța Gheorghii, decedat la 04.10.2010, repunerea în termen pentru înaintarea acțiunii civile, recunoașterea nulității certificatelor de moștenitor legal nr. 2109, nr. 2110 și nr. 2111 din 18 mai 2011 eliberate de notarul public Cramarenco Valentina pe numele lui Usataia Agafia, obligarea notarului public Cramarenco Valentina să anuleze certificatele de moștenitor legal nr. 2109, nr. 2110 și nr. 2111 din 18 mai 2011, obligarea Primarului comunei Pervomaisc raionul Căușeni să adopte dispoziții de abrogare a certificatului nr. 340 din 24 martie 2011 și a adeverinței nr. 349 din 29 martie 2011 eliberate de Primarul comunei Pervomaisc raionul Căușeni, Ivan Derli, recunoașterea drepturilor de succesori legali ai reclamanților Scoarță Ruslan și Scoarța Nadejda asupra tuturor bunurilor mobile și imobile ale tatălui său Scoarța Gheorghii, decedat la 04 octombrie 2010, radierea din Registrul bunurilor imobile a inscripțiilor privind dreptul de proprietate a pârâtei Usataia Agafia asupra bunurilor imobile înregistrate în baza certificatelor de moștenitor legal nr. 2109, nr. 2110 și nr. 2111 din 18 mai 2011, încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2015, prin care a fost menținută hotărârea Judecătoriei Căușeni din 28 ianuarie 2014, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 11 iunie 2012, Scoarță Ruslan în interesul său și în interesul Nadejdei Scoarță (în temeiul procurii numai pentru a semna cererea de chemare în judecată) s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Usataia Agafia, intervenient accesoriu notarul public Cramarenco Valentina, solicitînd repunerea în termen pentru înaintarea acțiunii civile; anularea certificatelor de moștenitor legal din 18.05.2011, eliberate Agafiei Usataia de către notarul public Cramarenco Valentina; încasarea de la Usataia Agafia în folosul lui Scoarță Ruslan a cheltuielilor legate de asistența juridică în mărime de 6 400 lei și a taxei de stat achitată în mărime de 592 lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că pe data de 31 mai 2012, a aflat că pârâta Usataia Agafia ilegal a obținut prin succesiune legală proprietatea imobiliară a tatălui acestuia Scoarță Gheorghe Ion, decedat la 04.10.2010. Mai indică că Scoarța Nadejda Gheorghe, este sora reclamantului și fiica decedatului Scoarță Gheorghe Ion. Părinții lui Scoarță Ruslan și Scoarța Nadejda sunt divorțați, iar mama acestora actualmente se află în afara teritoriului Republicii Moldova și după desfacerea căsătoriei între Scoarță Maria și decedatul Scoarță Gheorghe, ea nu a înaintat cerere de partajare a averii.

Mai indică că, după decesul tatălui pârâta Usataia Agafia, ocolind drepturile lui Scoarță Ruslan și Scoarța Nadejda la succesiune a depus la notar o cerere de deschidere a succesiunii legale și ducînd în eroare notarul, că alți succesori cum sunt Scoarță Ruslan Gheorghe și Scoarța Nadejda Gheorghe nu înaintează cereri de deschidere a succesiunii.

Menționează, că atît el cît și Scoarța Nadejda s-au adresat la notarul public Cramarenco Valentina solicitînd întocmirea declarației privind acceptarea moștenirii cu prelungirea termenului de acceptare a succesiunii pe averea rămasă după decesul la data de 04.10.2010 a tatălui Scoarță Gheorghe și au solicitat eliberarea certificatului de moștenire legală pe bunurile constituite din: casa de locuit și terenul aferent casei cu amplasament în satul Pervomaisc, terenurile agricole cu amplasament în extravilanul com. Pervomaisc, r-nul Căușeni, ce-i aparțineau persoanei ce-a lăsat succesiunea, ultimul domiciliu al căruia a fost în satul Pervomaisc, r-nul Căușeni. La ce notarul i-a informat că la data de 18.05.2011 a fost finalizată procedura succesorală și sau eliberat Certificatul de moștenire legală cu nr. 2109 și 2111 la data de 18.05.2011 persoanei ce a solicitat eliberarea certificatului de moștenitor Usataia Agafia.

Mai indică reclamantul Scoarță Ruslan că a încercat să discute cu pârâta privind drepturile acestuia asupra imobilului din satul Pervomaisc, com. Pervomaisc, r-nul Căușeni însă aceasta a refuzat categoric.

Pe parcurs, indică reclamantul, lucrătorii Primăriei sat. Pervomaisc, r-nul Căușeni, au refuzat să-i elibereze copia actelor juridice pe imobil, însă i-au comunicat, că imobilul cu numărul cadastral 2330110129 este proprietatea cet. Usataia Agafia, care domiciliează în r-nul Ialoveni, satul Gangura, că decedatul a primit titlul pentru terenul de pământ din 07.08.2001 în baza extrasului comisiei de privatizare din gospodării nr. 129 din 18 iunie 2001. Totodată s-a depistat, că drepturile de proprietate a pârâtei Usataia Agafia Ion, au fost

înregistrate la Oficiul Cadastral Teritorial Căinari, în baza certificatului de moștenitor legal nr. 2111 din 18.05.2011 (2301/11/2540) și înregistrate la data de 19.05.2011.

Menționează că a depus la Oficiul Cadastral Teritorial Căinari o notificare solicitând să fie interzisă eliberarea extrasului din Registrul Bunurilor Imobile pentru efectuarea tranzacțiilor asupra casei de locuit cu suprafața de 97,2 m.p. și terenul cu suprafața de 0.2779 ha cu numărul cadastral 2330110129.

Mai indică, că au aflat despre faptul că Usataia Agafia este moștenitorul succesoral al patrimoniului lui Scoarță Gheorghii la data de 31.05.2012 și astfel solicită repunerea în termen pentru restabilirea drepturilor sale de succesor legal. Solicită anularea actelor juridice de succesor legal eliberate pârâtei Usataia Agafia asupra imobilului din sat. Pervomaisc, r-nul Căușeni și încasarea prejudiciului cauzat.

Prin încheierea Judecătoriei Căușeni din 12 iunie 2012, s-a restituit cererea de chemare în judecată a Nadejdei Scoarță împotriva Agafiei Usataia, intervenient accesoriu notarul public Cramarenco Valentina cu privire la anularea certificatului de moștenitor legal, din motivul că cererea de chemare în judecată nu este semnată de Scoarță Nadejda sau de o persoană împuternicită (f.d. 26 vol. I).

La 13 noiembrie 2012, Scoarță Nadejda a înaintat cerere de intervenire în proces în calitate de coreclamant cu susținerea acțiunii de bază și încasarea cheltuielilor de judecată, solicitând anularea certificatelor de moștenitor legal nr. 2009, nr. 2111 din 18.05.2011, eliberate Agafiei Usataia de către notarul public Cramarenco Valentina; încasarea de la Usataia Agafia în folosul lui Scoarță Nadejda a cheltuielilor legate de asistența juridică în mărime de 3 000 lei și a taxei de stat achitată în mărime de 350 lei. Suplimentar a indicat, că nu a avut posibilitatea personal de a înainta cererea de chemare în judecată, deoarece era în afara teritoriului Republicii Moldova, și tot din această cauză nu a depus cererea de acceptare a succesiunii după decesul tatălui său Scoarță Gheorghii, a venit în Republica Moldova la data de 30 octombrie 2012 și s-a adresat în instanța de judecată (f.d. 48-53 vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Căușeni din 13 noiembrie 2012 a fost admisă Scoarță Nadejda în proces în calitate de coreclamantă (f.d. 74 vol. I).

La 23 noiembrie 2012, Scoarță Ruslan și Scoarță Nadejda au înaintat cerere de modificare și mărire a cuantumului pretențiilor, indicând în calitate de pârâți pe Usataia Agafia, notarul public Cramarenco Valentina și Primarul comunei Pervomaisc r. Căușeni, intervenient accesoriu Oficiul Teritorial Cadastral Căinari, solicitând (f.d.76-94 vol. I):

- Repunerea în termen pentru înaintarea acțiunii;

- Recunoașterea nulității certificatului de moștenire legală nr. 2111 din 18 mai 2011, eliberat de notarul public Cramarenco Valentina, pentru casa de locuit, cu suprafața totală de 97,2 m.p., cu numărul cadastral 2330110.129.01, construcții accesorii cu suprafața de 62,6 m.p., cu numărul cadastral 2330110.129.02, șura cu suprafața de 19,1 m.p., cu numărul cadastral

2330110.129.03, terenul cu destinație „grădini” cu suprafața de 0,4 ha din satul Pervomaisc, com. Pervomaisc, raionul Căușeni, numărul cadastral 2330101348 pârâtei Usataia Agafia de către notarul public Cramarenco Valentina;

-Recunoașterea nulității a certificatului de moștenire legală nr. 2109 și 2110 din 18 mai 2011, eliberat de notarul public Cramarenco Valentina, pentru terenul agricol cu suprafața de 0.6926 ha cu numărul cadastral 2330111044, terenul agricol cu suprafața de 0,1057 ha cu numărul cadastral 2330103249, terenul agricol cu suprafața de 2,5266 ha cu numărul cadastral 2330101158 aflate în comuna Pervomaisc, raionul Căușeni pârâtei Usataia Agafia de către notarul public Cramarenco Valentina;

-Recunoașterea nulității a certificatului de moștenire legală nr. 2109 din 18 mai 2011, eliberat de notarul public Cramarenco Valentina, pentru terenul agricol cu suprafața de 0.6926 ha cu numărul cadastral 2330111044, terenul agricol cu suprafața de 0,1057 ha cu numărul cadastral 2330103249, terenul agricol cu suprafața de 2,5266 ha cu numărul cadastral 2330101158 aflate în comuna Pervomaisc, raionul Căușeni pârâtei Usataia Agafia de către notarul public Cramarenco Valentina;

-Obligarea notarului public Cramarenco Valentina să anuleze certificatul de moștenire legală nr. 2111 din 18 mai 2011, eliberat de notarul public Cramarenco Valentina, pentru casa de locuit, cu suprafața totală de 97,2 m.p., cu numărul cadastral 2330110.129.01, construcții accesorii cu suprafața de 62,6 m.p., cu numărul cadastral 2330110.129.02, șura cu suprafața de 19,1 m.p., cu numărul cadastral 2330110.129.03, terenul cu destinație „grădini” cu suprafața de 0,4 ha din satul Pervomaisc, com. Pervomaisc, raionul Căușeni, numărul cadastral 2330101348 pârâtei Usataia Agafia de către notarul public Cramarenco Valentina;

-Obligarea notarului public Cramarenco Valentina să anuleze certificatul de moștenire legală nr. 2109 și 2110 din 18 mai 2011 eliberat de notarul public Cramarenco Valentina, pentru terenul agricol cu suprafața de 0.6926 ha cu numărul cadastral 2330111044, terenul agricol cu suprafața de 0,1057 ha cu numărul cadastral 2330103249, terenul agricol cu suprafața de 2,5266 ha cu numărul cadastral 2330101158, aflate în comuna Pervomaisc, raionul Căușeni pârâtei Usataia Agafia de către notarul public Cramarenco Valentina;

-Obligarea notarului public Cramarenco Valentina să anuleze certificatul de moștenire legală nr.2109 din 18 mai 2011, eliberat de notarul public Cramarenco Valentina, pentru terenul agricol cu suprafața de 0.6926 ha cu numărul cadastral 2330111044, terenul agricol cu suprafața de 0,1057 ha cu numărul cadastral 2330103249, terenul agricol cu suprafața de 2,5266 ha cu numărul cadastral 2330101158 aflate în comuna Pervomaisc, raionul Căușeni pârâtei Usataia Agafia de către notarul public Cramarenco Valentina;

-Obligarea Primarului comunei Pervomaisc, raionul Căușeni să adopte o dispoziție de abrogare a certificatului nr. 340 din 24 martie 2011 eliberat de Primarul comunei Pervomaisc Ivan Derli;

-Obligarea Primarului comunei Pervomaisc, raionul Căușeni să adopte o dispoziție de abrogare a adeverinței nr. 349 din 29 martie 2011 eliberată de Primarul comunei Perv omaisc, raionul Căușeni, Ivan Derli;

-Recunoașterea drepturilor de succesori legali ai reclamantilor Scoarță Ruslan și Scoarță Nadejda asupra tuturor bunurilor mobile și imobile ale tatălui, săi Scoarță Gheorghii, decedat la 04 octombrie 2010;

-Radierea din Registrul bunurilor imobile deținut de către Oficiul Cadastral Căușeni a înscricțiilor privind dreptul de proprietate a pârâtei Usataia Agafia asupra bunurilor imobile amplasate în comuna Pervomaisc, raionul Căușeni, și anume:

-Radierea înscricției nr. 2301/11/2541,2301/11/2542,2301/11/2543 din 19.05.2011, privind înregistrarea certificatului de moștenitor legal nr. 2109 din 18.05.2011, eliberat pârâtei Usataia Agafia.

-Radierea înscricției nr. 2301/11/2541, 2301/11/2542, din 19.05.2011, privind înregistrarea certificatului de moștenitor legal nr. 2110 din 18.052011, eliberat pârâtei Usataia Agafia.

-Radierea înscricției nr. 2301/11/2540 din 19.05.2011, 2301/11/2547 din 20.05.2011 privind înregistrarea certificatului de moștenitor legal nr. 2111 din 18.05.2011, eliberat pârâtei Usataia Agafia;

-Încasarea de la Usataia Agafia în folosul reclamantului Scoarță Ruslan Gheorghii a cheltuielilor legate de asistența juridică a avocatului în mărimea de 6400 lei în baza contractului de asistență juridică nr. 00318/183 din 07.06.2012 și anexei nr. 1 la contractul de asistență juridică din 08.06.2012;

-Încasarea de la Usataia Agafia în folosul reclamantului Scoarță Ruslan Gheorghii a cheltuielilor legate de achitarea taxei de stat în mărimea de 592 lei;

-Încasarea de la pârâta Usataia Agafia în folosul reclamantei Scoarță Nadejda a cheltuielilor legate de asistența juridică a avocatului în mărimea de 3000 de lei în baza contractului de asistență juridică nr. 00318/192 din 01 noiembrie 2012 în baza bonului de plată Seria ES 318883 din 01.11.2012;

-Încasarea de la Usataia Agafia în folosul reclamantei Scoarță Nadejda a cheltuielilor legate de achitarea taxei de stat la depunerea cererii în mărime de 350 lei.

La 21 octombrie 2013, reclamantii au înaintat cerere de concretizare a pretențiilor, indicînd ca pîrît și Inspectoratul Fiscal de Stat Căușeni, reiterînd solicitările din cererea din 23.11.2012, suplimentar au solicitat atragerea în calitate de pîrît la examinarea cauzei Inspectoratul Fiscal de Stat Căușeni; prelungirea termenului pentru acceptarea succesiunii de către Scoarță Ruslan și Scoarță Nadejda asupra averii tatălui Scoarță Gheorghii decedat la 04.10.2010 (f.d. 188-207 vol. I).

Prin hotărîrea Judecătoriei Căușeni din 28 ianuarie 2014, cererea de chemare în judecată depusă de Scoarță Ruslan și Scoarță Nadejda către Usataia Agafia, notarul public Cramarenco Valentina, Primarul comunei Pervomaisc raionul Căușeni, Inspectoratul Fiscal de Stat Căușeni, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Căinări filiala ÎS „Cadastru”, a fost respinsă ca

neîntemeiată (f.d. 278, 286-290 vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2015, a fost respins apelul declarat de Scoarță Ruslan și Scoarță Nadejda și a fost menținută hotărîrea Judecătoriei Căușeni din 28 ianuarie 2014 (f.d. 91-98 vol. II).

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 18 martie 2015, în termenul prevăzut de lege, Scoarță Ruslan a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 10.02.2015 și a hotărîrii Judecătoriei Căușeni din 28.01.2014, cu emiterea unei noi hotărîri de admitere integral a acțiunii înaintate de dînsul.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material, cît și faptul că instanțele inferioare nu au dat o apreciere justă a probelor.

La 23 martie 2015, în termenul prevăzut de lege, avocatului Bucicov Sergiu în interesele Scoarță Ruslan și Scoarță Nadejda (mand. nr. 0211771, 0211792, 0442927) a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 10.02.2015 și a hotărîrii Judecătoriei Căușeni din 28.01.2014, cu pronunțarea unei noi hotărîri de admitere integral a cerințelor înaintate de Scoarță Ruslan și Scoarță Nadejda.

La 04 mai 2015, Usataia Agafia a prezentat referință pe marginea recursurilor, solicitînd declararea ca inadmisibil.

Examinînd temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Scoarță Ruslan cît și recursul declarat de avocatului Bucicov Sergiu în interesele Scoarță Ruslan și Scoarță Nadejda nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or nu s-a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea actelor judecătorești contestate, ci s-au formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel sau instanța de fond, respectiv nu constituie temei de casare a actelor judecătorești recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell vs Irlanda, 16 aprilie 1991), însă motivele recursurilor invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Scoarță Ruslan și avocatul Bucicov Sergiu în interesele Scoarță Ruslan și Scoarță Nadejda ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursurile declarate de Scoarță Ruslan și avocatul Bucicov Sergiu în interesele Scoarță Ruslan și Scoarță Nadejda se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Ion Druță